

Vergaderjaar 2015–2016

34 105

Voorstel van wet van de leden Van Raak, Fokke, Koşer Kaya, Segers, Thieme, Klein en Voortman tot wijziging van de Wet Huis voor klokkenluiders

33 258

Voorstel van wet van de leden Van Raak, Fokke, Koşer Kaya, Voortman, Segers, Thieme en Klein houdende de oprichting van een Huis voor klokkenluiders (Wet Huis voor klokkenluiders)

G¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 februari 2016

Op 9 februari 2016 vond de plenaire behandeling van het initiatiefvoorstel Wet Huis voor klokkenluiders plaats in de Eerste Kamer. Tijdens dat debat heb ik toegezegd met een reparatiewet te zullen komen, waarin – naast enkele technische onvolkomenheden – ook een aanpassing van artikel 7 van het initiatiefvoorstel zal worden opgenomen. In mijn brief van 3 december 2015 aan uw Kamer is de kleine omissie in artikel 7 al geconstateerd en heb ik aangekondigd dat reparatie zou volgen.

Tijdens het debat op 9 februari kwam nog een andere kwestie aan de orde en die betreft de werkingssfeer van het benadelingsverbod. De initiatiefnemers hebben er voor gekozen het benadelingsverbod expliciet in de wet te regelen voor ambtenaren (met een publiekrechtelijke aanstelling) en voor andere werknemers (met een arbeidsovereenkomst). Dienovereenkomstig zijn het Burgerlijk Wetboek, de Ambtenarenwet, Politiewet en de Militaire Ambtenarenwet aangepast. In een brief d.d. 12 februari aan uw kamer hebben zij de door hen gemaakte keus nader toegelicht.

Onder het kopje «rechtsbescherming van zzp-ers» geven zij de rechtsmiddelen aan die uit hoofde van het vermogensrecht beschikbaar zijn, als in een contractuele relatie een melding van een vermoeden van een misstand tot een negatieve, benadelende reactie leidt. De actie op grond van wanprestatie of uit onrechtmatige daad zijn dan de geëigende rechtsmiddelen. Dat geldt eveneens voor stagiaires en vrijwilligers die doorgaans ook op basis van civielrechtelijke overeenkomst werkzaam zullen zijn.

¹ De letter G heeft alleen betrekking op wetsvoorstel 34 105.

Alle categorieën werkenden hebben toegang tot de advies- en onderzoeksfunctionaliteiten van het Huis voor Klokkeluiders, zoals blijkt uit de definitie van werknemer als opgenomen in artikel 1, onder h van het initiatiefvoorstel: werknemer is degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht, dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht. Dat betekent dat zzp-ers, stagiaires en vrijwilligers ook kunnen verzoeken om een bejegening/benadelingsonderzoek, als bedoeld in artikel 4, eerste lid onder b. Zo zal een rapport van de afdeling onderzoek van het Huis over de bejegening/benadeling van een zzp-er dus ingebracht kunnen worden in een eventuele civiele procedure.

Een deel van uw Kamer vroeg mij of het kabinet bereid is om in de aangekondigde reparatiewet de kwestie van het benadelingsverbod mee te nemen, in die zin dat eveneens voor de andere categorieën werkenden een nader expliciet benadelingsverbod in de wet wordt opgenomen.

In de systematiek van de voorliggende wet is het verbod op benadeling gekoppeld aan de werknemersrechten waarvoor een wettelijke grondslag bestaat. Voor de zeer diverse groep van niet-werknemers (stagiair, vrijwilligers en zzp-ers) bestaat een dergelijke eenduidige wettelijke regeling voor de bestaande rechten niet. Een expliciet verbod op benadeling ten opzichte van de bestaande rechten voor de laatstgenoemde groep kan dan ook geen (simpele) reparatie van de voorliggende wet zijn. Ik ben wel bereid de vinger aan de pols te houden of bij de praktijk van het Huis voor Klokkeluiders knelpunten ontstaan, die niet via de bovengenoemde instrumenten (bejegeningsonderzoek ex artikel 4 eerste lid onder b en onrechtmatige daad, wanprestatie) kunnen worden opgelost, en in dat geval mij met de collega's van SZW en VenJ te beraden op mogelijkheden hier iets aan te doen.

Ik hoop dat de brief voldoende duidelijkheid heeft verschaft, zodat het Huis voor Klokkeluiders snel van start kan.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk